

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 04 0 K 006405 18 Kž 2
Sarajevo, 24.06.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Pavlović Slavka kao predsjednika vijeća, Radošević Sonje i Marić Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog B. Z. zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalnog tužitelja iz Zenice, izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 006405 18 K 2 od 17.10.2018. godine, u sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 24.06.2019. godine, u prisustvu federalne tužiteljice V. F., optuženog B. Z. i njegovog branitelja A. S., advokata iz V., donio je

R J E Š E N J E

Uvažavanjem žalbe kantonalnog tužitelja iz Zenice, ukida se presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 006405 18 K 2 od 17.10.2018. godine i određuje održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 006405 18 K 2 od 17.10.2018. godine, optuženi B. Z. ja na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH). Istom presudom, na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH, je odlučeno da se oštećeni sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuju na parnični postupak, dok je na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH određeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv ove presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj iz Zenice (u daljem tekstu tužitelj) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom.

Branitelj optuženog B. Z., advokat A. S. iz V. je dao odgovor na žalbu kantonalnog tužitelja, sa prijedlogom da se žalba tužitelja odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

Federalna tužiteljica je podneskom broj T04 0 KTPOŽ 0002300 19 2 od 14.01.2019. godine predložila da se žalba tužitelja uvaži, pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u smislu odredbe člana 319. stav 1. ZKP FBiH, federalna tužiteljica je ostala kod navoda i prijedloga iz podneska od 14.01.2019. godine. Branitelj optuženog je u cijelosti ostao kod navoda iz podnesenog odgovora na žalbu tužiteljice, te u spis suda uložio presudu Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Ps 288528 14 Pž od 17.04.2019. godine. Optuženi je izjavio da se pridružuje navodima svog branitelja.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda tužitelja i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, pa je imajući u vidu i navode iz odgovora na žalbu, odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalбом tužitelja se najprije ukazuje da je prvostepeni sud propustio da određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, što je bio dužan da učini u smislu člana 305. stav 7. ZKP FBiH. Tužitelj u žalbi ukazuje da je netačno prvostepeni sud u pobijanoj presudi naveo „da optužba tvrdi da je optuženi popunio tekst mjenice“ (strana 10. pasus drugi pobijane presude) bez iznošenja ikakvih razloga za takva svoja utvrđenja, obzirom da iz činjeničnog opisa djela u optužnici proizilazi da se optuženi tereti da je dao nalog nadležnim službama S.o. da M.M.1 lično obezbijedi garante za isplatu dugovanja, da je mjenice i mjenične izjave M.M.1 popunio po prethodnom dogovoru sa optuženim, da je optuženi dao nalog nadležnoj službi tog osiguranja da se jedna od pribavljenih bjanko mjenica popuni na iznos od KM usljed čega je zablokiran žiro račun preduzeću A. d.o.o. I., da je iskoristivši takvu situaciju, a radi deblokade računa, iznuodio da ovo preduzeće zaključi ugovor o cesiji uz obavezu plaćanja duga preduzeća Š. d.o.o. iz B. u ratama, kao i da je optuženi dao nalog da se jedna od tako pribavljenih bjanko mjenica popuni na iznos od KM usljed čega je zablokiran žiro račun Caffè bar pizzerije N. iz K., usljed kojih blokada žiro računa je nanijeta šteta ovim poslovnim subjektima u vidu onemogućavanja normalnog obavljanja djelatnosti i otežavanja redovnog poslovanja. Nadalje tužitelj ukazuje da su na navedene okolnosti provedeni dokazi objektivne i subjektivne prirode, koje i u ponovnom postupku prvostepeni sud nije cijenio niti je određeno naveo da li pomenute činjenice koje se optuženom stavljaju na teret nalazi dokazanim ili nedokazanim. Stoga su, po mišljenju tužitelja, u pobijanoj presudi izostali razlozi o navedenim odlučnim činjenicama i učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi tužitelja su osnovani.

Iz stanja spisa slijedi da su na okolnosti koje se optuženom stavljaju na teret uloženi materijalni dokazi i da su ispitani svjedoci – oštećeni. Međutim, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da prvostepeni sud provedene dokaze nije cijenio, niti je određeno naveo koje od navedenih radnji koje se stavljaju na teret optuženom nalazi dokazanim ili nedokazanim, niti je naveo razloge za svoja utvrđenja, a niti kakav je krivičnopravni značaj tih dokazanih ili nedokazanih činjenica, iako je odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH izričito propisana takva obaveza suda. Usljed toga, učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH jer su u pobijanoj presudi izostali razlozi o odlučnim činjenicama.

Nadalje, pobijajući prvostepenu presudu tužitelj u žalbi ukazuje da je bez ikakve ocjene dokaza, prvostepeni sud naveo da optužba niti jednim dokazom nije potvrdila posljedicu koja je navedena kao rezultat djela za koje se optuženi tereti, a koja se ogleda u tome da su bili zablokirani žiro računi preduzeću A. i pizzeriji N. usljed kojih blokada žiro računa je nanijeta šteta ovim poslovnim subjektima u vidu onemogućavanja normalnog obavljanja djelatnosti i otežavanja redovnog poslovanja. Tužitelj u žalbi navodi da su navedene okolnosti ispitani svjedoci Lj. Dž., Lj. M. i A. E. te su u spis suda uloženi materijalni dokazi (zahtjev za povrat mjenica od08. godine, dopis o dostavi mjenica na naplatu od09. godine, zahtjev za dostavljanje izvještaja o blokadi računa od ...09. godine i dopis I.K. banke Z. od ...09. godine). Po mišljenju tužitelja, prvostepeni sud nije određeno i potpuno iznio iz kojih razloga i zbog čega ne prihvata ove dokaze, niti je određeno i potpuno naveo koje činjenice na temelju navedenih dokaza i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane. Stoga je, prvostepeni sud postupio protivno odredbi člana 305. stav 7. ZKP FBiH, zbog čega su u pobijanoj presudi izostali razlozi o ovoj odlučnoj činjenici koja se optuženom stavlja na teret, usljed čega je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi tužitelja su osnovani.

Iz stanja spisa slijedi, da su u odnosu na posljedicu koja je navedena kao rezultat djela za koje se optuženi tereti - blokada žiro računa preduzeću A. i pizzeriji N. usljed kojih blokada je nanijeta šteta ovim poslovnim subjektima u vidu onemogućavanja normalnog obavljanja djelatnosti i otežavanja redovnog poslovanja, provedeni dokazi na koje tužitelj u žalbi ukazuje. Međutim, iz obrazloženja pobijane presude (strana 10.) slijedi da je prvostepeni sud paušalno naveo da optužba nijednim dokazom nije potvrdila posljedicu koja je navedena kao rezultat djela za koje se optuženi tereti, a da pri tom nije izvršio ocjenu dokaza na koje tužitelj u žalbi ukazuje, niti je određeno naveo koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, iako je odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH propisana takva obaveza suda. Stoga je učinjena bitna povreda odredaba

krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, jer su u pobijanoj presudi izostali razlozi o ovoj odlučnoj činjenici koja se optuženom stavlja na teret.

Pored toga, tužitelj u žalbi navodi da se optuženom stavlja na teret „da je u toku 2006. godine u V., u svojstvu odgovorne osobe, kao direktor S.o. d.d. S., podružnica V., iskoristio svoja službena ovlaštenja na način da je u cilju naplate novčanih potraživanja tog osiguranja, od preduzeća Š. iz B., a znajući da je ovo preduzeće u vrlo teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak, dao nalog nadležnim službama tog osiguranja da od M.M.1, direktora ovog preduzeća, zatraži da lično obezbjedi garante za isplatu dugovanja, iako ga je odlično znao i bilo mu je poznato da je sklon lažima i prevarama, pa je M.M.1 pronašao dva garanta od kojih je na prevaran način dobio tražena sredstva obezbjeđenja“. Tužitelj ukazuje da su na navedene okolnosti na jednom od glavnih pretresa uloženi materijalni dokazi koji se odnose na tvrdnju tužitelja da je optuženi znao da je preduzeće Š.d.o.o. iz B. bilo u teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak (više ugovora o nenamjenskim kratkoročnim kreditima u ukupnoj visini od KM kako bi preduzeće Š.d.o.o. iz B. moglo obavljati djelatnost, a zatim i rješenja Općinskog suda u Zenici broj St-2/05 od 13.04.2006. godine, i od 26.01.2007. godine o otvaranju stečajnog postupka nad preduzećem Š.d.o.o. iz B.). Međutim, prvostepeni sud je propustio cijeniiti navedene dokaze, već je samo naveo da „kada je u pitanju poslovanje preduzeća Š. onda se treba postaviti pitanje kako je isto moglo dobiti kredit od tri banke, pa i od drugih banaka, ako je toliko loše poslovalo, bez obzira na ove dokaze optuženi ne može odgovarati za propuste M.M.1 i njegovo preduzeće“. Ponovo je po mišljenju tužitelja prvostepeni sud propustio da iznese razloge o tome da je optuženi B. Z. znao da je preduzeće Š.d.o.o. iz B. u vrlo teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak. Ovakvo postupanje prvostepenog suda, po mišljenju tužitelja, ima za posljedicu da su u pobijanoj presudi izostali razlozi o odlučnim činjenicama, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

I ovi žalbeni navodi tužitelja su osnovani.

Iz činjeničnog opisa djela u optužnici proizilazi da se optuženom B. Z. stavlja na teret „da je u toku 2006. godine u V., u svojstvu odgovorne osobe, kao direktor S.o d.d. S., podružnica V., iskoristio svoja službena ovlaštenja na način da je u cilju naplate novčanih potraživanja tog osiguranja, od preduzeća Š. iz B., a znajući da je ovo preduzeće u vrlo teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak dao nalog nadležnim službama tog osiguranja da od M.M.1, direktora ovog preduzeća, zatraži da lično obezbjedi garante za isplatu dugovanja, iako ga je odlično znao i bilo mu je poznato da je sklon lažima i prevarama, pa je M.M.1 pronašao dva garanta od kojih je na prevaran način dobio tražena sredstva obzbjeđenja“. Iz spisa slijedi da su na jednom od glavnih pretresa uloženi materijalni dokazi koji se odnose na tvrdnju tužitelja da je

optuženi znao da je preduzeće Š. d.o.o. iz B. bilo u teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak (više ugovora o nenamjenskim kratkoročnim kreditima u ukupnoj visini od KM kako bi preduzeće Š.d.o.o. iz B. moglo obavljati djelatnost, a zatim i rješenja Općinskog suda u Zenici broj St-2/05 od 13.04.2006. godine, i od 26.01.2007. godine o otvaranju stečajnog postupka nad preduzećem Š.d.o.o. iz B.,). Članom 305. stav 7. ZKP FBiH je propisano da će sud određeno i potpuno navesti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane. Međutim, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da prvostepeni sud nije potpuno i određeno naveo da li je B. Z. znao ili nije znao da je preduzeće Š.d.o.o. iz B. u vrlo teškoj finansijskoj situaciji i da je nad istim zbog nelikvidnosti otvoren stečajni postupak i da li pomenutu činjenicu nalazi dokazanom ili nedokazanom. Kako su o ovoj odlučnoj činjenici koja se stavlja na teret optuženom B. Z., izostali razlozi u pobijanoj presudi, to je i po nalaženju ovog suda, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se osnovano žalbom tužitelja ukazuje.

Također, osnovano se žalbom tužitelja ukazuje na navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, navodima da je izostala ocjena iskaza svjedoka M. M. u odnosu na iskaze svjedoka Lj. M., Lj. Dž. i A. E., kao i u odnosu na materijalne dokaze u spisu predmeta. Naime, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da prvostepeni sud nije prihvatio iskaz svjedoka M.M.1 samo iz razloga što je isti osuđivan radi krivičnog djela Prevara iz člana 294. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH presudama Općinskog suda u Visokom broj 41 0 K 0212006 13 K od 12.06.2013. godine i Općinskog su da u Kaknju broj 36 0 K 023139 13 K od 13.05.2013. godine. Međutim, izostala je ocjena iskaza svjedoka M.M.1 u vezi sa iskazima svjedoka L. M., Lj. Dž. i A. E., kao i u odnosu na materijalne dokaze u spisu predmeta. Odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH propisano da će sud određeno i potpuno navesti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza. Obzirom da iz obrazloženja pobijane presude slijedi da prvostepeni sud nije postupio na način kako to propisuju navedene zakonske odredbe, i u ovom dijelu pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama i učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Tužitelj u žalbi prigovara da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnoj činjenici – da je, kako to slijedi iz činjeničnog djela opisanog u optužnici M.M.1 po prethodnom dogovoru sa optuženim popunio tekstom mjenične izjave u jednoj od kancelarija S.o. S tim u vezi tužitelj ukazuje da su na navedene okolnosti ispitani svjedoci Lj. Dž., A. Š. i M.M.1, iz čijih iskaza slijedi da oni nisu dali niti potpisali mjenične izjave, već su samo potpisali bjanko papire, a iz iskaza vještaka M.M.2 slijedi da su bjanko papiri-mjenične izjave popunjeni određenim pisaćim mašinama.

Iz obrazloženja pobijane presude (strana 10.) slijedi da je prvostepeni sud paušalno naveo da su direktori (Lj. Dž. i A. Š.) izvršili potpisivanje mjenica i mjeničnih izjava, a da pri tom nije izvršio ocjenu tih dokaza, niti je određeno naveo koje činjenice i iz kojih razloga iz tih dokaza uzima kao dokazane ili nedokazane, iako je odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH propisana takva obaveza suda. Stoga je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, jer su u pobijanoj presudi izostali razlozi o ovoj odlučnoj činjenici koja se optuženom stavlja na teret.

Budući da je iz navedenih razloga utvrđeno da su učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, to je ovaj sud, na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, djelimičnim uvažavanjem žalbe tužitelja, pobijanu presudu ukinuo te u skladu sa članom 325. stav 2. ZKP FBiH, odredio održavanje pretresa pred ovim sudom.

Kako je pobijana presuda ukinuta uvažavanjem žalbe tužitelja zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ovaj sud se nije upuštao u ocjenu ostalih žalbenih osnova tužitelja koji se odnose na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Na pretresu pred ovim sudom će se preuzeti dokazi izvedeni tokom prvostepenog postupka i po potrebi izvesti i drugi dokazi.

Zapisničar
Šeta Mevlida, s.r.

Predsjednik vijeća
Pavlović Slavko, s.r.

